

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова науково-методичної
ради НУВГП
е-підпис Валерій СОРОКА

06.09.2022

03-08-46S

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

SYLLABUS

Основи реконструкції і реставрації архітектурних об'єктів		Fundamentals of reconstruction and restoration of architectural objects	
Шифр за ОП	OK 23	Code in Educational Program	
Освітній рівень: бакалаврський (перший)		Educational level: Bachelor's (first)	
Галузь знань Архітектура та будівництво	19	Fields of knowledge Architecture and Building Construction	
Спеціальність Архітектура та містобудування	191	Fields of study: Architecture and Urban Planning	
Освітня програма: Архітектура та містобудування		Educational Program: Architecture and Urban Planning	

Силабус навчальної дисципліни «Основи реконструкції і реставрації архітектурних об'єктів» для здобувачів вищої освіти ступеня «бакалавр», які навчаються за освітньо-професійною програмою «Архітектура та містобудування», спеціальність 191 «Архітектура та містобудування». Рівне. НУВГП, 2022. 10 стор.

ОПП на сайті університету: <http://ep3.nuwm.edu.ua/18803/>

Розробник силабусу: Матвіюк О.В., ст. викл. кафедри архітектури та середовищного дизайну; Магей А.С., асистентка кафедри архітектури та середовищного дизайну

Силабус схвалений на засіданні кафедри
Протокол № 15 від "30" червня 2022 року

Завідувач кафедри: *е-підпис* Михайлишин О.Л., д.арх., доцент.

Керівник (гарант) ОП: *е-підпис* Потапчук І.В., к.арх., доц.

Схвалено науково-методичною радою з якості ННІБА
Протокол № 1 від "30" серпня 2022 року

Голова науково-методичної ради з якості ННІ: *е-підпис* Макаренко Р.М., к.т.н., проф.

СЗ №-3846 в ЕДО НУВГП

© Матвіюк О.В., Магей А.С. 2022
© НУВГП, 2022

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ	
Ступінь вищої освіти	<i>бакалавр</i>
Освітня програма	<i>Архітектура та містобудування</i>
Спеціальність	<i>191 «Архітектура та містобудування»</i>
Рік навчання, семестр	<i>IV-й (VII)</i>
Кількість кредитів	<i>3</i>
Лекції:	<i>18 годин</i>
Практичні заняття:	<i>14 годин</i>
Самостійна робота:	<i>58 годин</i>
Курсова робота:	<i>так</i>
Форма навчання	<i>денна</i>
Форма підсумкового контролю	<i>екзамен</i>
Мова викладання	<i>українська</i>
ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧА	
Викладач 	<i>Матвіюк Олександр Валерійович, старший викладач кафедри архітектури та середовищного дизайну</i>
Вікіситет	http://wiki.nuwm.edu.ua/index.php/Матвіюк_Олександр_Валерійович
ORCID	https://orcid.org/0000-0002-4064-9387
Як комунікувати	o.v.matviiuk@nuwm.edu.ua <i>Актуальні оголошення на сторінці дисципліни в системі MOODLE</i>
ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНЮ КОМПОНЕНТУ	
Анотація освітньої компоненти, в т.ч. мета та цілі	
<p>Архітектурна спадщина – частина культурної спадщини людства, сукупність матеріальних (речовинних) і нематеріальних предметів, властивостей, відносин, що історично формувалися в процесі архітектурної діяльності.</p> <p>Збереження архітектурної спадщини є основою і джерелом спадкоємного розвитку архітектури та необхідною передумовою соціокультурного росту кожної нації. Воно здійснюється шляхом охорони історичних поселень, територій, архітектурних пам'яток, включення матеріальних елементів архітектурної спадщини в сучасне містобудування, підтримки і розвитку функціонування суспільних структур, що забезпечують збереження в часі фахової архітектурної культури.</p>	

Збереження і відновлення архітектурної, історичної та культурної спадщини має велике значення для розвитку міст, регіонів та країни в цілому.

Дана дисципліна спрямована на вироблення у студентів навичок відповідального поводження з архітектурною спадщиною, та прийняття обґрунтованих проектних рішень стосовно об'єктів, що підлягають реставрації та реконструкції.

Основна мета дисципліни полягає в засвоєнні теоретичних, методологічних і практичних засад розробки архітектурних проектів реставрації та реконструкції будівель і споруд житлового, громадського, промислового призначення в сучасних умовах.

Головним завданням дисципліни є оволодіння студентами сучасними методами архітектурно-реставраційної галузі; формування у студентів професійних знань та умінь для розробки проектів реставрації та реконструкції архітектурних об'єктів.

Посилання на розміщення освітнього компоненту на навчальній платформі Moodle

<https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=4886>

Компетентності

СК04.Здатність дотримуватися вимог законодавства, будівельних норм, стандартів і правил, технічних регламентів, інших нормативних документів у сферах містобудування та архітектури приздійсненні нового будівництва, реконструкції, реставрації та капітального ремонту будівель і споруд.

СК18.Усвідомлення теоретичних основ архітектури будівель і споруд, основ реконструкції, реставрації архітектурних об'єктів та здатність застосовувати їх для розв'язання складних спеціалізованих задач.

Програмні результати навчання (ПРН). Результати навчання (РН)

ПР05. Застосовувати основні теорії проектування, реконструкції та реставрації архітектурно-містобудівних, архітектурно-середовищних і ландшафтних об'єктів, сучасні методи і технології, міжнародний і вітчизняний досвід для розв'язання складних спеціалізованих задач архітектури та містобудування.

Структура та зміст освітнього компонента

Див. таблицю нижче.

Методи та технології навчання: проблемно-пошуковий метод, аналіз конкретних ситуацій, розв'язання творчих та дослідницьких завдань, візуалізація.

Перелік навчальних матеріалів, які повинен опанувати/ознайомитись студент перед заняттям, за посиланням

<https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=3255>.

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовий модуль 1.

Основи реставрації архітектурних об'єктів
10/8/32 (всього лекцій / практичні заняття / самостійна робота)

Тема 1. Історична еволюція архітектурно-реставраційної діяльності. Суспільне ставлення до архітектурної спадщини в епоху Античності. Гуманістичні ідеї Середньовіччя. Доба Просвітництва XVIII ст. і зміна ставлення до пам'яток Античності. Зростання інтересу до пам'яток середньовічної архітектури. Реставраційні теорії кінця XIX – початку XX ст. Поява модерну та модернізму і їх вплив на реставраційну науку. Проблеми та приклади реставрації після Другої світової війни.

Тема 2. Світовий та вітчизняний досвід архітектурної реставрації. Сучасна реставраційна практика. Ставлення до архітектурної спадщини в давньоруську добу. Відбудовча діяльність київського митрополита Петра Могили. Формування інтересу до пам'яток архітектури у XVIII ст. Приклади реставраційної діяльності кінця XIX – початку XX ст. в Росії та Україні. Революція 1917 року і ставлення нової влади до історико-культурної спадщини. Архітектурна реставрація в СРСР в повоєнну добу. Приклади об'сучасної європейської архітектурно-реставраційної галузі.

Тема 3. Передпроектні реставраційні дослідження пам'яток архітектури. Комплексне дослідження пам'ятки як обов'язкова передумова реставрації. Бібліографічний та архівний пошук. Фіксація пам'ятки архітектури. Археологічні дослідження пам'яток архітектури. Обстеження пам'ятки архітектури та зондування.

Тема 4. Розробка проекту реставрації пам'ятки архітектури. Загальні засади і особливості розробки проекту реставрації. Ескізний проект реставрації пам'ятки архітектури. Робочий проект реставрації. Проект функціонального пристосування пам'ятки архітектури.

Змістовий модуль 2.

Основи реконструкції архітектурних об'єктів
8/6/26 (всього лекцій / практичні заняття / самостійна робота)

Тема 5. Загальні передумови реконструкції архітектурних об'єктів. Суспільні та економічні чинники реконструкції. Містобудівні чинники реконструкції будівель та споруд. Особливості методики проектування і техніко-економічної оцінки реконструкції.

Тема 6. Основні типологічні напрямки реконструкції. Загальні принципи реконструкції житлових будівель. Реконструкція і модернізація житлових одиниць (квартир). Реконструкція громадських будівель і споруд. Реконструкція промислових будівель і споруд.

Тема 7. Конструктивно-технологічні основи реконструкції. Оцінка технічного стану будівель та їх конструктивних елементів. Підсилення основ та фундаментів. Заміна та підсилення несучих конструкцій.

Перелік соціальних, «м'яких» навичок (soft skills)

1. Аналітичні навички.
2. Здатність логічно обґрунтовувати позицію.
3. Комплексне вирішення проблеми.

4. Критичне мислення.
5. Навички усного спілкування.
6. Творчі здібності (креативність).
7. Уміння слухати і запитувати.
8. Формування власної думки та прийняття рішень.

Форми та методи навчання

Для досягнення програмних результатів навчання використовуються наступні методи навчання: ілюстративний метод, індуктивний метод, проблемно-пошуковий метод, дослідницький метод, метод полемічного навчання.

Порядок та критерії оцінювання

Положення про семестровий поточний та підсумковий контроль навчальних досягнень здобувачів вищої освіти: <http://ep3.nuwm.edu.ua/15311/>.

Для визначення рівня засвоєння здобувачами освіти матеріалу використовуються такі методи оцінювання знань: оцінювання за виконання практичних робіт; опитування при захисті практичних робіт; підсумковий контроль знань. Усі форми контролю включено до 100-бальної шкали

Оцінювання:

Виконання комплексного проектного завдання на тему: *«Проект реновації фасаду історичної будівлі»* у повному обсязі є підтвердженням досягнення здобувачем цілей і завдань курсу.

Виконання проектного завдання є обов'язковим та оцінюється у **40 балів**.

Окрім цього, студенти набирають бали впродовж практичних занять шляхом підготування доповідей на задану тематику. Бали розподіляються наступним чином:

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1

Практичне заняття 1 – 3 бали

Практичне заняття 2 – 3 бали

Практичне заняття 3 – 3 бали

Практичне заняття 4 – 3 бали

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2

Практичне заняття 5 – 3 бали

Практичне заняття 6 – 3 бали

Практичне заняття 7 – 2 бали

Разом за практичні заняття студент набирає **20 балів**.

Підсумкова форма контролю – екзамен – **40 балів**.

Всього – **100 балів**.

Посідання навчання та досліджень

У процесі навчання здобувачі мають можливість долучитись до реалізації наукових досліджень, зокрема за темою «Дослідження проблем історії, теорії і практики архітектури та містобудування Правобережної України», яка зареєстрована в Українському інституті науково-технічної експертизи та інформації (державний реєстраційний номер 0121U111218). Невід'ємною складовою виконання курсової роботи є аналіз наявного досвіду проектування аналогічних об'єктів. Результати передпроектних досліджень після опрацювання можуть оприлюднюватись на студентських конференціях та бути використані у

наукових публікаціях, у магістерських роботах.

Інформаційні ресурси

Основна література

1. Барашиков А.Я., Малышев А.Н. Оценка технического состояния строительных конструкций, зданий и сооружений. – К.: НМЦ Держнаглядохоронпраці України, 1998. – 232 с.
2. Кодін В.О. Конспект лекцій з дисципліни «Основи реконструкції історичних міст» для студентів 5 курсу архітектурного напрямку 6.060102-«Архітектура». Харків : ХНАМГ, 2008. – 64 с.
3. Лукомська З. В., Васнлаишнин В. Я. Основи реконструкції та реставрації архітектурних комплексів: навч. посіб. Іфано-Франківськ: ІФНТУНГ, 2016. – 136 с.

Допоміжна література

1. Акуленко В.І. Охорона пам'яток культури в Україні. 1917 – 1990. – К.: Вища школа, 1991. – 274 с.
2. Гаврилюк С. Історичне пам'яткознавство Волині, Холмщини та Підляшшя (XIX – початок XXст.). – Луцьк: «Вежа», 2002. – 532 с.
3. 3 історії української реставрації. Додаток до щорічника „Архітектурна спадщина України”. – К.: 1996. – 276 с.
4. Игнаткин И.А. Охрана памятников истории и культуры. Справочное пособие. – К.: Вища школа, 1990. – 223 с.
5. Кілессо Т. Засновник української школи реставрації пам'яток архітектури // Пам'ятки України. – 1992. - № 2-3. – С. 49-51.
6. Консервація і реставрація пам'яток архітектури. Методичний посібник. – Київ-Львів: Корпорація «Укрреставрація», 1996. – 586 с.
7. Лесик А.В. Охрана и рациональное использование памятников архитектуры. – Львов: Вища школа, 1987. – 127 с.
8. Логвин Н. До історії реставрації пам'яток в Україні кінця XIX – початку XX ст. // Архітектурна спадщина України. Вип.3. Ч.1. – К.: «Українознавство», 1996. – С. 193-198.
9. Правові акти з охорони культурної спадщини. Додаток до щорічника архітектурна спадщина України. – К.: 1995. – 150 с.
10. Прибега Л.В. Кам'яне зодчество України. Охорона та реставрація. – К.: Будівельник, 1993. – 71 с.
11. Прибега Л.В. Міжнародна охорона історико-культурної спадщини. Додатки: №1 – Міжнародна хартія по консервації й реставрації пам'яток та визначних місць; №2 – Міжнародний комітет по історичних садах і ландшафтах ІКОМОС / ІФЛА. Флорентійська Хартія; №3 – Міжнародна хартія про охорону історичних міст; №4 – Хартія по охороні і використанню археологічної спадщини // Праці Центру пам'яткознавства. – Вип.1. – К.: 1992. – С. 40-69.
12. Прибега Л.В. Народное зодчество Украины. Охрана и реставрация. – К.: Будівельник, 1987. – 103 с.

Нормативна література

1. Закон України «Про охорону культурної спадщини», 2000 р. (з поправками 2001-2015 рр.).
2. ДБН В.3.2-1-2004. Реставраційні, консерваційні та ремонтні роботи на пам'ятках культурної спадщини.

Методичні вказівки

1. Методичні вказівки з дисципліни «Основи реставрації та реконструкції архітектурних об'єктів» для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня спеціальності 191 «Архітектура та містобудування» денної форми навчання / Матвіюк О.В., Магей А.С., Рівне: НУВГП, 2022. 26 с.

Інформаційні ресурси

1. Міністерство регіонального розвитку будівництва та житлово-комунального розвитку України / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.minregion.gov.ua/>
2. Законодавство України / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.rada.kiev.ua/>
3. Державний комітет статистики України / [Електронний ресурс]. – режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
4. Національна бібліотека ім. В.І. Вернадського / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.nbu.gov.ua/>
5. Рівненська обласна універсальна наукова бібліотека (м. Рівне, майдан Короленка, 6) / [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.lib.rv.ua/>
6. Наукова бібліотека НУВГП (м. Рівне, вул. Олекси Новака, 75) / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://nuwm.edu.ua/naukova-biblioteka>
http://nuwm.edu.ua/MySQL/page_lib.php
7. Цифровий репозиторій ХНУГХ ім. А.Н. Бекетова / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://eprints.kname.edu.ua/>.
8. Інформаційні ресурси у цифровому репозиторії / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ep3.nuwm.edu.ua/view/types/metods/>.
9. Кафедра архітектури та середовищного дизайну URL: <https://nuwm.edu.ua/nni-ba/kaf-asd>.

Дедлайни та перескладання

Ліквідація академічної заборгованості та реалізація повторного вивчення дисципліни здійснюються згідно з «Порядком ліквідації академічних заборгованостей у НУВГП» <http://ep3.nuwm.edu.ua/4273/>, за яким реалізується право здобувача на повторне вивчення дисципліни чи повторне навчання на курсі.

Оголошення стосовно дедлайнів здачі курсових робіт та проектів навчальної дисципліни відповідно до політики оцінювання оприлюднюються на сторінці даної дисципліни на платформі MOODLE.

Неформальна та інформальна освіта

Здобувачі мають право на визнання (перезарахування) результатів навчання, набутих у неформальній та інформальній освіті відповідно до Положення <http://ep3.nuwm.edu.ua/id/eprint/18660>

Здобувачі вищої освіти мають право на часткове зарахування навчальних результатів, здобутих в процесі неформальної освіти: зокрема, нараховуються додаткові бали за участь студентів у майстер-класах, конкурсах на архітектурну тематику, максимально наближену до теми проектного завдання, що виконується у певному семестрі відповідно до цього силабусу.

Практики, представники бізнесу, фахівці, залучені до викладання

До викладання дисципліни залучаються архітектори-практики, які мають значний досвід проектної роботи: Матвіюк О.В.

Правила академічної доброчесності

Викладачі і студенти зобов'язані дотримуватись правил академічної доброчесності. Відповідні вимоги до дотримання таких правил відображені у Кодексі честі студентів НУВГП

<http://ep3.nuwm.edu.ua/4917/>.

Студенти, які не самостійно виконують курсову роботу, вдаються до плагіату архітектурних ідей, не допускаються до захисту і здачі роботи з наступним повторним її виконанням.

Нормативні документи НУВГП та НАЗЯВО стосовно академічної доброчесності наведені на сторінці ЯКІСТЬ ОСВІТИ сайту НУВГП -

<http://nuwm.edu.ua/sp/akademichna-dobrochesnistj>

https://naqa.gov.ua/академічна_доброчесність.

Сайт НАЗЯВО: <https://naqa.gov.ua/>

Відділ якості освіти НУВГП: <https://nuwm.edu.ua/strukturni-pidrozdili/vyo>.

Вимоги до відвідування

Відвідування усіх занять є обов'язковою умовою якісного виконання комплексного проектного завдання. Процес індивідуальної роботи над розробкою ідеї та концептуального вирішення об'єкта потребує постійного обговорення ходу роботи з викладачем та консультацій відповідно до графіка.

Відпрацювання пропущених занять здійснюється шляхом самостійного виконання аудиторної роботи в позаурочний час і демонстрації її результатів під час занять.

У випадку участі студента у грантовій освітній програмі (в Україні або закордоном) результати курсового проектування зараховуються автоматично.

Документом, що регулює права студентів є Положення про академічну мобільність. <https://nuwm.edu.ua/sp/akademichna-mobilnist>.

Під час занять студентам дозволено використання мобільних телефонів та ноутбуків з метою пошуку уточнюючої інформації щодо нормативної бази проектування, вітчизняних та зарубіжних прикладів проектування і реалізації аналогічних за призначенням об'єктів.

У випадку форс-мажорних обставин (карантинні обмеження, локдаун, воєнний стан) заняття і консультації проводяться онлайн.

Оновлення

Оновлення силабусу відбувається з ініціативи викладачів, як правило, щорічно, з урахуванням змін у архітектурно-містобудівному законодавстві, нових тенденцій і підходів до вирішення відповідних завдань в галузі, світовій та вітчизняній практиці.

Академічна мобільність. Інтернаціоналізація

Процедура визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, визначається документами: [https://nuwm.edu.ua/sp/akademichna mobilnist](https://nuwm.edu.ua/sp/akademichna_mobilnist) .

Доступ студентів до повнотекстових ресурсів Springer Link (журнали – 1997-2020; книги - 2017); Google Scholar: <https://scholar.google.com/>; Elsevier: <https://www.elsevier.com/>; Sciencedirect: <https://www.sciencedirect.com/>; ResearchGate: <https://www.researchgate.net/> .

Укладач

Матвіюк О.В., ст. викл.; Магей А.С., асист.